

paa de to nærmest foregaaende Statsregnskaber var, opgjort paa samme Maade, for 1909—10 51,230,000 Kr. og for 1910—11 33,169,000 Kr. Dette betydelige Fald i Underskuddet skyldes dels en Aftagen af de store ekstraordinære Udgifter, dels og navnlig en Stigning i Statsindtægterne paa Grund af de bedre Tider, samt fordi Virkningen af Overgangsaaarene efter Skatte-reformen af 1908 efterhaanden har ophørt at gøre sig gældende, og fordi Forsvarsskatten er gaaet ind; for en Del af Finansaaaret 1911—12's Vedkommende skyldes det tillige Udbyttet af de i Samlingen 1910—11 vedtagne nye Indtægtslove, men det er jo kun paa den mindste Del af Finansaaaret, at dette virker.

Denne Indtægtsstigning belyses efter min Mening klarest ved at sammenligne Udbyttet af de ordinære Statsindtægter paa de sidste 3 Aars Statsregnskaber, altsaa dem paa §§ 2—8 — her taler vi stadig den gamle Finanslovs Sprog, Statsregnskaberne maa jo følge Finanslovene. I 1909—10 udgjorde disse Indtægter kun 81,539,000 Kr., i 1910—11 89,969,000 Kr. og i 1911—12 100,790,000 Kr. De Indtægter paa Statsregnskabet, der udviser den største Stigning, er Overskuddet af Statsbanerne, som i de 3 Aar er steget fra 2,782,000 Kr. til 6,335,000 Kr. Jeg beder stadig erindret, at det er efter de gamle Finanslovsposteringer, hvor der ikke er Tale om de Afskrivningsregler, som nu gør sig gældende, eller hele den nye Postering, som blev indført i Fjor. Uden vidtløftige Udregninger og Omstillinger er det i Virkeligheden umuligt som Helhed at sammenligne disse Regnskabsresultater med de budgetmæssige Resultater, der fremgaar af den vedtagne Finanslov for indeværende Aar, og af det Finanslovsforslag, som jeg om et Øjeblik skal have den Ære at fremlægge. Men naar vi sammenligner de tre nævnte Statsregnskaber, er det de samme Posteringer, vi regner med. Overskuddet af Statsbanerne er altsaa i de 3 Aar steget fra 2,782,000 Kr. til 6,335,000 Kr. Overskuddet af Post- og Telegrafvæsenet er ogsaa gaaet meget betydeligt op i denne 3-aarige Periode, nemlig fra 839,000 Kr. til 1,911,000 Kr. Indkomst- og Formueskatten er steget fra 10,091,000 Kr. til 13,720,000 Kr., hvoraf selvfølgelig langt den største Del, nemlig godt 3 Mill. Kr., skyldes Forsvarsskatten. De egentlige Toldindtægter i Forbindelse med Afgiften af indenlandsk Roesukker er — dels som Følge af, at Virkningen af Overgangsaaarene efter-

haanden er overvundet, dels som Følge af Tidernes Bedring — i den samme 3-aarige Periode gaaet op fra 33,185,000 Kr. til 37,932,000 Kr. Stempelafgifterne og Afgiften af overdragne Ejendomme samt Indtægten af Retssportler — dem vil jeg tage sammen — er steget fra 9,526,000 Kr. til 11,758,000 Kr., og endvidere er under den 3-aarige Periode, om hvilken der er Tale, Arveafgiften steget fra 1,893,000 Kr. til 4,061,000 Kr., hvilket selvfølgelig i det væsentlige er en Virkning af den i 1908 vedtagne Forhøjelse af Arveafgiften.

Til Gængæld har der saa ogsaa været en ret stærk Stigning paa de ordinære Udgiftsparagraffer, §§ 11—25. Disse Udgifter udgjorde i 1909—10: 85,939,000 Kr., i 1910—11: 91,191,000 Kr. og i 1911—12: 93,241,000 Kr. Der er altsaa her en Stigning i Treaarets Løb paa 7,302,000 Kr. mod en Opgang i de ordinære Indtægter paa 19,251,000 Kr. De Udgiftsgrupper, der har forarsaget Stigningen, er først tre Ministerier, som jeg vil tage sammen, nemlig Indenrigsministeriet, Justitsministeriet og Kultusministeriet; det er jo de tre Ministerier, paa hvilke Udgifterne til sociale og kulturelle Formaal hovedsagelig samler sig. Udgifterne paa disse tre Ministeriers Budgetter har vist en Stigning i Treaarsperioden paa tilsammen 3,338,000 Kr. Udgifterne til Krigsministeriet og Søværnet — det er §§ 22 og 23 I. — er gaaet op med 2,257,000 Kr., hvilket i det væsentlige er en Følge af de nye Forsvarslove. Udgifterne til Statsgældens Forrentning paa § 15 er steget med 1,991,000 Kr. som Følge af Stigningen af Udgiften til Forrentning af de midlertidige Laan. Derimod udviser Udgiften til Udenrigsministeriet, Landbrugsministeriet, Handelsministeriet og til de andre Institutioner under Marineministeriet end Søværnet enten Stilstand eller dog kun en svag Opgang, medens Ministeriet for offentlige Arbejder — d. v. s. selvfølgelig ikke alt, hvad der hører under Ministeriet for offentlige Arbejder, men Ministeriets egentlige Budget, den gamle Finanslovs § 19 B. — samt Finansministeriet og Ministeriet for Island, §§ 24 og 25, udviser en Nedgang.

Efter denne Oversigt over visse fremtrædende Træk ved dette Statsregnskab, sammenlignet med de nærmest foregaaende, skal jeg gaa over til det Finanslovsforslag, jeg i Dag skal have den Ære at fremlægge, *Forslag til Finanslov for Finansaaaret 1913—14*. Dette Finanslovsforslag er det første, paa hvilket Virkningerne af de foretagne Besparelser og de vedtagne Ind-